

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 2. juni 2022

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om udbud af statens advokatarbejde.

[af Preben Bang Henriksen (V) og Morten Dahlin (V)]

1. Ændringsforslag

Venstres medlemmer af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til beslutningsforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, RV, KF, DF, NB, FG, SIU og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*. Flertallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (V, EL og Karina Adsbøl (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (SF og IA) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

SF's medlemmer af udvalget mener, at beslutningsforslaget fra Venstre er rigtig vigtigt. Igennem en del år har SF forsøgt at ændre på det faktum, at der er et privat monopol på statens brug af advokatopgaver. Sådan synes SF ikke det bør være. Så et langt stykke hen ad vejen er SF enig med Venstre.

SF er dog uenig med Venstre, med hensyn til hvorvidt der skal hjemtages juridiske opgaver og kompetencer til ministerierne og staten. SF mener, det afgørende er, at der er den rette viden, og at alt ikke er udliciteret. SF ønsker at opbygge juridiske kompetencer, så ministerier, styrelser og

andre kan klare de fleste opgaver selv, og at nicheopgaver kan sendes i udbud.

Der er en ret stor forskel på, hvad SF vil, og hvad Venstre vil. SF havde dog gerne udarbejdet en beretning i udvalget, så der kunne blive sat skub i processen. Som beslutningsforslaget er formuleret, kan SF ikke støtte det og stemmer derfor gult.

Radikale Venstre

Radikale Venstres medlemmer af udvalget mener, at det er relevant at se på, hvorvidt staten med den eksisterende kammeradvokatordning får den bedst mulige juridiske ydelse uden unødige høje omkostninger for staten. I den forbindelse bør det undersøges, hvorvidt der i højere grad, end det er tilfældet i dag, kan hjemtages juridiske opgaver til staten, ligesom det kan drøftes, hvorvidt der skal udarbejdes en ny model for udbuddet.

RV noterer sig, at regeringen i efteråret 2022 vil indlede drøftelser om en mulig ny model for statens køb af juridiske tjenesteydelser. Ligeledes vil Rigsrevisionen primo 2023 afgive beretning vedrørende statens brug af interne og eksterne kompetencer. RV imødeser drøftelser om en ny model for statens brug af eksterne juridisk bistand. RV ønsker dog ikke forud for disse drøftelser at lægge sig fast på en model, hvorfor RV ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlem af udvalget mener grundlæggende, at staten skal have en advokat, der står som garant for faglighed og ordentlighed til en konkurrencedygtig pris. DF er grundlæggende positive over for den nuværende ordning. Der er mange fordele forbundet med at have opgaven samlet hos ét primært advokatfirma. Ud over de økonomiske stordriftsfordele er en ensartet og konsistent sagsbehandling med til at sikre, at borgere og virksomheder behandles lige på tværs af staten.

DF er åbne over for at se nærmere på snitfladerne mellem staten og Kammeradvokaten. Ordningen indeholder dog allerede en mulighed for hjemtagelse, ligesom ordningen indeholder mulighed for delvis konkurrenceudsættelse. DF kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget, der bl.a. lægger op til en grundændring af modellen. DF ser i stedet frem til en drøftelse af regeringens udspil til efteråret.

Nye Borgerlige

Nye Borgerliges medlem af udvalget noterer i forhold til retssikkerhed, at sidst Folketinget så på ordningen, var det overvældende flertal enige om at opretholde ordningen, om end i en moderniseret form. Flertallet var enige om, at fordelene ved at have en stærk ekstern advokat opvejede ulemperne ved en opsplitning af ordningen.

Ordningen giver fordele i forhold til retssikkerhed og uafhængighed. Det kan bl.a. fremhæves, at ordningen sikrer en konsistent og ensartet behandling på tværs af staten og garanterer, at borgere, virksomheder og statsansatte behandles ens. En komplet opdeling af ordningen vil kunne åbne for, at myndighed og stat kan fravige juridiske indstillinger, ved at en embedsmand eller minister trækker en anden udlægning af gældende ret, når dette er opportunt i forhold til borgeren, der i forvejen er den lille i mødet med staten.

I forhold til økonomi er ordningen for Kammeradvokaten blevet moderniseret i 2015. Her blev det bl.a. muligt at gøre brug af andre advokatfirmaer. Staten køber i dag advokatydelser hos andre advokatfirmaer for 80 mio. kr. om året. Det tal er for opadgående. Endelig viser en undersøgelse gennemført i 2020, at satserne er 11 pct. lavere hos Kammeradvokaten.

Konkurrenceudsættelse er grundlæggende og principielt stærkt ønskeligt. Ordningen giver dog anledning til at tro, at der er en række fordele ved at samle advokatbistanden hos et primært advokatfirma. Der er tale om grundlæggende juridisk infrastruktur. Det er dog ikke det samme som, at det ikke vil være klogt at se på snitfladerne mellem, hvad staten selv kan løse, og hvornår staten bør koble den eksterne advokat på.

Karina Adsbøl (UFG)

Karina Adsbøl (UFG) deler intentionen i beslutningsforslaget om, at væsentlige dele af statens advokatarbejde fordeles blandt flere advokatfirmaer ved anvendelse af udbud eller på anden vis.

Karina Adsbøl støtter dermed beslutningsforslaget og støtter samtidig, at der skabes en helt ny model for udbud af statens advokatarbejde. Konkurrencerådet har i sin 327 sider lange rapport om udfordringerne ved konkurrenceforholdene i advokatbranchen netop peget på kammeradvokatordnin-

gen som en begrænsende faktor for konkurrencen. Derfor er dette forslag kærkomment.

Karina Adsbøl kan desuden bakke op om ændringsforslaget fra Venstre om, at modellen for udbud af statens advokatarbejde skal være på plads inden udgangen af 2022.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

Til teksten

1) Ordene »i indeværende folketingssamling« ændres til: »inden udgangen af 2022«.
[Ændring af tidsfristen]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget ændres regeringens frist fra i indeværende folketingssamling til inden udgangen af 2022 til at sikre, at væsentlige dele af statens advokatarbejde fordeles blandt flere advokatfirmaer ved anvendelse af udbud eller på anden vis.

5. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 1. marts 2022 og var til 1. behandling den 5. maj 2022. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 4 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 1 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenburg (S) Thomas Jensen (S) Julie Skovsby (S) Leif Lahn Jensen (S) Rasmus Stoklund (S) Annette Lind (S)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Samira Nawa (RV) nfm. Susan Kronborg (RV)

Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) Aaja Chemnitz Larsen (IA) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU) Kasper Sand Kjær (S)

Sikandar Siddique (FG) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Anne Rasmussen (V) Kenneth Mikkelsen (V)

Morten Dahlin (V) fmd. Michael Aastrup Jensen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Peter Skaarup (DF) Karina Adsbøl (UFG)
Marcus Knuth (KF) Britt Bager (KF) Pernille Vermund (NB) Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Moderaterne (M)	1
Enhedslisten (EL)	13	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	3	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	9